

Høringssvar til «Rapport til høring» – utredningsarbeid for å videreutvikle den faglige virksomheten relatert til HINNs audiovisuelle fag.

Høringssvar fra TV-skolens ledergruppe
Dato: 08.09.2023

Innledning

Rapporten har vært gjenstand for en bred høeringsprosess ved Institutt for TV-utdanninger (TV-skolen). Den har vært diskutert i plenum i gjentatte møter i perioden juni-september 2023. For å sikre bredest mulig medvirkning i høeringsprosessen ble det besluttet at TV-skolens ulike faggrupper (inkludert teknisk stab) skriver sine egne høringssvar. Fagmiljøene ved instituttet har organisert seg selv i den prosessen.

Dette høringssvaret er skrevet av TV-skolens ledergruppe, og representerer instituttets offisielle standpunkt. **TV-skolens ledergruppe stiller seg bak rapportens hovedanbefaling, det vil si at det «etableres et nytt samlet fakultet for AMEK og DNF».** Dette har vært TV-skolens holdning også gjennom tidligere forsøk på samorganisering, senest i forbindelse med forslag til ny faglig organisering ved fusjonen mellom HiHm og HiL i 2017.

Vi vil i dette høringssvaret gi en mer utfyllende begrunnelse for hvorfor vi mener at en organisering i et felles fakultet er den mest hensiktsmessige løsningen for å få til et tettere samarbeid mellom DNF og AMEK. Vi vil samtidig kommentere på enkelte tema, beskrivelser og forslag i rapporten som vi mener det er viktig at følges opp i videre prosess og behandling. Vårt høringssvar er i all hovedsak strukturert etter overskriftene i rapportens kapittel 7 (*Anbefaling: Rammer for et samlet felles fakultet*).

Først har vi imidlertid behov for å skrive noen ord om selve prosessen: Rapporten som er sendt ut på høring er svar på en bestilling gitt av rektor på vegne av styret ved Høgskolen i Innlandet (HINN). Den inneholder både beskrivelser, analyser, vurderinger og argumenter av sakskomplekset. Den tar til sist standpunkt – slik den er bedt om å gjøre. Innholdet i rapporten skal deretter ut på høring, slik at ulike meninger omkring rapportens innhold og anbefalinger kan komme til uttrykk og på den måten bidra til et best mulig beslutningsgrunnlag for høgskolestyret.

Rapporten har allerede rukket å bli offentlig kritisert. Det hevdes at rapporten ikke er detaljert nok, og at det ikke er foretatt grundig nok konsekvensutredning av de ulike forslagene. Men det er nettopp dette som er høringers funksjon – at berørte parter skal kunne gi tilbakemelding på innholdet i rapporten, fyller inn det de mener er viktig men utelatt informasjon, nyansere rapportens analyser og vurderinger og synliggjøre hvilke konsekvenser forslagene har for den enkelte part. Man kan ikke forvente av en slik rapport at den skal ha utredet alle tenkelige detaljer og eventualiteter som måtte dukke opp i forbindelse med en sammenslåing av to enheter innenfor samme organisasjon. Derimot må vi kunne forvente av rapporten overordnede beskrivelser av, argumenter for og førende prinsipper bak anbefalingene.

Overordnede argumenter for en fusjon mellom DNF og AMEK

Fagmiljøene ved AMEK og DNF forenes av et felles faglig fokus på audiovisuell historiefortelling. Samlet sett produserer vi kunnskap og utdanner kandidater som setter spor etter seg, og som tilfører HINN betydelig *impact* og synlighet i samfunns- og kulturliv. Våre fagområder griper direkte inn i demokratiutviklingen, sprer informasjon, er effektive læringsplattformer, og gir oss underholdning

som både kan gi atspredelse, sette dagsorden, samle nasjonen og gi oss ny innsikt om samfunnsutviklingen og den menneskelige erfaring. I en tid der befolkningen bruker stadig mer tid på skjerm vil dette bli en stadig viktigere kompetanse.

Filmskolen og TV-skolen har siden 1990-tallet hatt et nasjonalt ansvar for utdanning på sine respektive felt. Spillskolen med sine studieprogram og fokus på animasjon, programmering, VR og AR representerer spennende faglige tillegg. Til sammen rår disse fagmiljøene over kompetanse, studietilbud og teknologi som vil gjøre det nye fakultetet unikt sammenlignet med konkurrerende institusjoner i Norge. I en tid der politiske signaler peker i retning av større faglig ansvarsfordeling mellom utdanningsinstitusjonene, har HINN nå anledning til å foreta en strategisk satsning på våre fagområder. Det vil være umulig uten en samordning av de tre skolene i ett fakultet.

De tre skolene har naturligvis, og heldigvis, ulikheter. Disse mener vi det er viktig at ivaretas selv i et felles fakultet. Samtidig skal ikke forskjellene heller overdrives. Alle de tre skolene har for eksempel ansatte tilsatt på kunstnerisk grunnlag, studieprogrammene er i høy grad prosjektorienterte – og pedagogikken er orientert mot å utvikle kreativitet og skaperevne hos våre studenter. Vi tror at disse likhetene vil være et godt grunnlag for fornuftige samarbeid fremover. Vi vet at tilsvarende fagmiljøer er samlet andre steder, ikke minst ved National Film and Television School i London, som både tilbyr tradisjonelle kunstfaglige filmutdanninger, underholdningsutdanninger (TV) og spillutdanninger under samme tak. Vi ser ingen grunn til at vi ikke kan organisere oss på samme måte ved HINN.

Film, TV og spill var en gang forstått som separate sfærer med ulike produksjonsmetoder, ulike sjangre og ulike økonomiske kretsløp. Over lang tid har disse skillene blitt stadig mer visket ut, og i dag flyter teknologi, innhold, mennesker og produksjonsmetoder på tvers av gamle skillelinjer og over i hverandre. Tidligere studenter fra de tre skolene (Film-, spill- og TV-skolen) jobber sammen i felles prosjekter etter endt utdanning. Vi tror at alle de tre skolene vil oppleve merverdi dersom kontakten mellom studenter og ansatte økes. Vi mener at en større integrasjon mellom miljøene vil styrke hver og én, og at vi sammen vil kunne gi et unikt tilbud innen utdanning, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling som vil markere HINN både i Norge og internasjonalt. Vår erfaring fra en rekke ulike samorganiseringsprosesser ved HiL/HINN de siste 15 årene er at forpliktende «samarbeid på tvers» er vanskelig å oppnå med mindre man er organisert i samme enhet.

Rapportens forslag legger opp til at driften ved de tre enhetene i størst mulig grad vil fortsette som før. Vi tror (og håper) at en samorganisering vil bidra til økt faglig utveksling som på lengre sikt også vil sette spor etter seg i for eksempel studietilbud. På kort sikt vil en samorganisering imidlertid ha størst betydning for det økonomiske og strategiske handlingsrommet. Vi er sikre på at alle parter vil være bedre tjent med å arbeide sammen som én enhet, både mot eksterne relasjoner og mot HINN internt.

Våre fagområder står også overfor spennende omstillinger og utfordringer som vi mener AMEK og DNF best kan løse som én enhet. Teknologisk står vi overfor et gjennombrudd innen kunstig intelligens (AI), som vil endre arbeidsflyt, erstatte enkelte fagfunksjoner og samtidig skape nye, og ha stor innvirkning på estetiske, teknologiske, dramaturgiske og administrative produksjonsgrep. Dette er gjennomgripende endringer som sannsynligvis vil kreve både faglig og pedagogisk omstilling og samtidig nye tekniske løsninger i årene som kommer – innen spill, film og TV. Vi tror at vi sammen vil stå sterkere i møtet med disse endringene, både med tanke på kompetanseheving, ressursutnyttelse og felles tilnærming til problematikken.

Kommentarer og innspill

I denne delen gir vi mer detaljerte kommentarer og innspill til rapporten.

Tre skoler i ett felles fakultet

Vi støtter som nevnt opp om en samling av de audiovisuelle fagene ved HINN i ett fakultet. Rapporten legger opp til at de tre enhetene (TV-skolen, Spillskolen og Den norske filmskolen) skal bestå slik de er i dag, og at merkevarene skal videreutvikles. Vi tenker at dette er en fornuftig organisatorisk oppdeling, men mener at det må følges opp med en tydelig arbeidsdeling mellom de ulike skolene – spesielt med tanke på studieportefølje og utvikling. Samtidig vil vi advare mot at skolene/instituttene blir «skott» som virker hemmende for utveksling og samarbeid på tvers.

Videre er vi usikre på om forslaget til navn på det nye fakultetet er godt nok. Vi opplever at «filmkunst, medier og teknologi» er både vagt og misvisende. Eksempelvis gir ordet «teknologi» assosiasjoner til teknologi-utvikling, noe ingen av de tre skolene bedriver. Videre opplever vi at det foreslåtte fakultetsnavnet fremhever én part, mens de to andre pakkes inn i vage beskrivelser («medier» og «teknologi»). Vi mener at et nytt fakultetsnavn bør utarbeides i samarbeid med de ulike enhetene, og at det settes av nok tid til dette etter et eventuelt vedtak.

Vi er for øvrig sterkt kritiske til at betegnelsen «skoleleder» skal brukes for lederne av de ulike skolene, det vil si det nivået som ellers i HINN og resten av sektoren er definert som instituttleder. Vi kan gjerne diskutere andre betegnelser, men «skoleleder» gir assosiasjoner til norsk grunnskole. Vi driver høyere utdanning.

Lederkompetanse

Et stadig tilbakevendende tema i diskusjoner om samordning av AMEK og DNF er hvorvidt dekanen som tilsettes må ha kunstnerisk kompetanse eller ikke. TV-skolen har ikke et ufravikelig standpunkt i dette spørsmålet. Vi har gode erfaringer med å bli ledet både av dekaner tilsatt på bakgrunn av kunstnerisk kompetanse og dekaner tilsatt på bakgrunn av vitenskapelig kompetanse. Vi forutsetter naturligvis at den som skal tilsettes som dekan har formell førstekompetanse på ett av det nye fakultetets fagområder. Men for vår del er det viktigste at den som skal styre et felles fakultet har gode strategiske lederegenskaper. Med den grad av autonomi som rapporten legger opp til at skolene skal ha, tenker vi at det viktigste er at de ulike skolene selv får bestemme hvilke kvalifikasjoner deres (institutt-)leder bør ha. Vi tenker at dette ikke nødvendigvis trenger å være det samme horisontalt i organisasjonen.

Organisering

Rapporten tegner opp en skisse til organisasjonskart for et samlet fakultet. Rapporten er samtidig nøye på å understreke at skissen er et utgangspunkt, og at modell for organisering vil måtte bli gjenstand for diskusjoner i etterkant av et eventuelt vedtak. Dette er vi enig i, og det er viktig for oss å understreke at vi ikke deler alle vurderinger som i rapporten er gjort rundt organisering.

Når det gjelder faglig organisering er det foreslått at de tre skolene skal «fortsette som før». Det tenker vi er fornuftig for å sikre kontinuitet og oppslutning om prosessen på kort sikt. Vi mener som nevnt også at organisasjonen skal modelleres rundt de tre merkevarene (skolene). Den faglige organiseringen må imidlertid være av en slik art at den ivaretar helheten av studieprogrammene i et nytt fakultet. Organiseringen må sikre at prosesser knyttet til for eksempel studieutvikling skjer innenfor transparente rammer, og hvor mulige samarbeid på tvers alltid skal vurderes. At fakultetet er inndelt i tre skoler kan altså ikke være et hinder for at faglig utvikling skal og bør skje på tvers. Den

faglige organiseringen må med andre ord sikre en effektiv, transparent og omforent arbeidsdeling mellom skolene, samtidig som den fremmer samarbeid omkring for eksempel studieporteføljeutvikling, kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og annet.

Vi vil også påpeke at skissen inneholde både et nivå av SPA (studieprogramansvarlig) og undervisningsleder. Dette er samme funksjon. Studieprogrammene ved DNF og AMEK benytter seg av undervisningsledere, ikke studieprogramansvarlige i dag. Det viktigste for oss i denne sammenheng er at samme benevnelse brukes om den samme funksjonen også i et eventuelt nytt felles fakultet.

Når det gjelder skissen til administrativ organisering er vi mer usikre på hva dekanene ser for seg av løsninger. Riktignok fremgår det av teksten at administrative ressurser foreslås samlet på fakultetsnivå, men modellen som presenteres i rapporten har også noen avvik fra en slik sentralisert løsning. Eksempelvis synes FoU-rådgiver ifølge modellen å sortere under prodekan forskning, mens EVU-koordinator sorterer under prodekan utdanning.

Vi mener at den administrative organiseringen må vurderes grundig før et eventuelt vedtak om samorganisering. Spesielt gjelder dette spørsmålet om hvilke administrative ressurser som må, kan og bør ligge på hhv. skole- og fakultetsnivå. Her er rapporten per nå relativt lite konkret. Helt konkret tenker TV-skolen i utgangspunktet at alle skoler må ha noen administrative ressurser som er plassert i miljøene og som dermed skal sortere under instituttleder. Dette gjelder rådgivere/veiledere med oppgaver knyttet til studentaktivitet (undervisningsplanlegging, koordinering, studieveiledning, m.m.) – men vi vil gjerne se en grundigere diskusjon om hvorvidt andre ressurser som må være tett på skolens aktiviteter, ansatte og studenter (for eksempel eksamen, eller markedsføring/kommunikasjon) kan være organisatorisk plassert på hver sin skole – samtidig som man for eksempel sikrer samarbeid og reduserer sårbarhet ved å etablere fagteam rundt disse funksjonene på tvers. Vi er usikre på om det er en fullgod idé å samle alle administrative ressurser under én administrativ leder. Dette er en diskusjon som vi mener at det er viktig at blir gjort grundig ved en eventuell fusjon. Modellene som vedtas må også sikre at administrative oppgaver ivaretas tilfredsstillende ved alle skoler, og at ressurser i form av mennesker og tid ikke fordeles skjevt. Ansatte på fakultetsnivå må forventes å være jevnlig tilstede på alle skoler.

Samlokalisering

TV-skolen mener også at et vedtak om fusjon mellom dagens AMEK og DNF må være tydelig på at det nye fakultetet skal være lokalisert på to campus, henholdsvis Hamar (Spillskolen) og Lillehammer (Filmskolen og TV-skolen). Vi har sett oss lei på at dette er en diskusjon som stadig trekkes opp igjen. Her må alle parter forholde seg til Stortingsvedtaket fra 1991 (om at film- og TV-utdanningene skal ligge i Lillehammer). Dette er senere (i 2013-2014) gjentatt i forbindelse med NOKUT-vedtaket om opprettelse av en masterutdanning i film.

At aktiviteten i et nytt fakultet fordeles på to studiesteder er regelen snarere enn unntaket ved HINN. AMEK har allerede tatt kostnaden ved å forlenge det såkalte produksjonsnettverket mellom DNF og TV-skolen til Spillskolen på Hamar. Dette innebærer at studenter ved de to campusene kan arbeide sammen i sanntid, de kan hente opp prosjektene sine på servere uavhengig av hvilket campus de er på, og så videre. Samtidig ser vi at det vil være en styrke om det nye fakultetet klarer å få til større grad av fysisk utveksling mellom både studenter og lærere. Om noen år ligger forhåpentligvis både Spillskolen (Hamar) og filmskolen/TV-skolen (Lillehammer) i umiddelbar nærhet til jernbanestasjonene i respektive byer, og et nytt fakultet burde etter vår mening arbeide for å få gjøre det enklest mulig for studentene å reise imellom ved behov, for eksempel i form av sterkt rabatterte priser for studentene våre, etc.

Økonomi

Det er usikre økonomiske tider i vente for hele utdanningssektoren, og rapporten vier mye plass til den såkalte Utsynsmeldingen og forslaget til nye finansieringskategorier. Ingen vet konkret hva dette forslaget vil ha å si for fremtidig finansiering av de ulike studieprogrammene ved AMEK og DNF. De økonomiske rammevilkårene for alle parter defineres først og fremst av sektorens budsjetter og KDs tildelinger. En fusjon vil ikke ha noen innvirkning på dette. Derimot er det klart at et nytt felles fakultet vil bli én økonomisk resultatenhhet. Av de tre skolene er det TV-skolen som har de klart største resultatinntektene, og det sunneste forholdet mellom inntekter og kostnader per 2023. Slik sett har vi også mest å tape rent økonomisk på en fusjon med DNF. Vi mener likevel at en fusjon er en fornuftig og fremtidsrettet løsning. Økonomisk vil et felles fakultet utvide handlingsrommet for strategiske satsninger. Ved å fortsette som to enheter vil handlingsrommet bli innskrenket i årene som kommer, i tråd med politiske signaler.

Ett felles fakultet vil, slik vi ser det, ha større slagkraft internt på HINN. Vi tror det vil være viktig i den nye virkeligheten, der ressursene vil bli knappere for hvert år. Ett felles fakultet for audiovisuelle fag vil også være en enhet som høgskolen kan bygge satsning rundt og som det er enklere å føre ordet for opp mot Kunnskapsdepartementet. Vi mener at høgskoleledelsen har en stor jobb å gjøre for å sikre våre fagområder tilfredsstillende økonomiske rammer også i fremtiden.

TV-skolen og Filmskolen har landets høyeste finansieringsnivå (resultatfinansiering), sammen med utdanninger innenfor medisin, veterinær, odontologi, luftfart ved UiT og et fåtall andre ressurskrevende utdanninger. Utdanningene på Lillehammer har dette finansieringsnivået som de to eneste medieutdanningene i Norge. Den direkte årsaken til dette er at filmskolen og TV-skolen er gitt et nasjonalt ansvar for å tilby utdanning innenfor sine respektive fagområder. Nivået reflekterer kostnader knyttet til store utstyrsbehov, høy veiledningsintensitet og bruk av gjestelærere med oppdatert kompetanse og erfaring fra bransjen.

Spillskolens studieprogram i Animasjon og digital kunst finansieres på nest høyeste nivå. Øvrige medieutdanninger i Norge finansieres med satsene på nivå 4, som tilsvarer ¼ av satsen i høyeste nivå, og halvparten av satsen i nest høyeste nivå. For øvrig finansieres kunstutdanningene ved KhiO og NMH i nest høyeste kategori i den resultatbaserte bevilgningen.

Som rapporten påpeker står dagens finansieringssystem i høyere utdanning foran en gjennomgripende endring, som har den konsekvens at satsene for resultatbasert bevilgning reduseres kraftig. Det er etter vårt syn kritisk for både Spillskolen, Filmskolen og TV-skolen fremover, og noe vi vil være tjent med at det jobbes systematisk og samlet for å finne løsninger på.

En fusjon i en økonomisk krevende periode er en vanskelig øvelse. Selv om alle de tre enhetene må gå kritisk gjennom aktiviteten og jobbe systematisk for å tilpasse økonomien til den nye virkeligheten, mener vi ved TV-skolen at det må være en forutsetning for fusjonen at HINNs ledelse og styre anerkjenner at spesielt TV-skolen og Filmskolen har ressurskrevende studier. Høgskolen må sørge for forutsigbarhet i vår økonomi, både hva gjelder drift men også investeringer. Det er nødvendig at HINNs nye finansieringsmodell sørger for at TV-skolen, Filmskolen og Spillskolen har midler til å gi undervisning av samme kvalitet som i dag også i tiden fremover. Internt må et nytt fakultet ha transparens imellom sine budenheter (institutter, eller skoler). For at vi som ett felles fakultet skal levere samme kvalitet som i dag og samtidig utvikle oss videre må vi ha en forutsigbar og trygg økonomi som også gir oss et handlingsrom for strategiske satsninger. Dette må arbeides inn i en ny intern økonomi- og fordelingsmodell i HINN.